

Magasin fra Kirkens Bymisjon 5/2008

bymisjon

www.bymisjon.no

Rom for alle s. 2-3

Tillit

Denne høsten har vi opplevd utrolige forandringer. Finanskrisen som har rast kloden rundt har vært like overveldende som uforutsett. Også i dette uværet er vi nokså skjermet i vårt land. Men likevel får de fleste av oss merke det langt inn i hverdagen — og noen atskillig hardere enn andre.

Hva er det som har skjedd?

Den økonomiske krisen er fra én side sett en tillitskrise. Tilliten til banker og finansinstitusjoner ble brått borte, har vi hørt. Og når tilliten brister, da går det fort nedover med oss, enten det er som fellesskap eller som enkeltindivider.

Hele finanssystemet, hele bankvesenet, hele det nesten mytisk personifiserte Markedet, er bygd på tillit. Det kan slett ikke leve på egen hånd. Det holdes oppe av vår felles vilje og tiltro til at det kan virke.

På samme måte, men enda mer grunnleggende, er tilliten livsnødvendig for ethvert menneske.

Vi lever alle av tillit. Vi er utlevert til andre mennesker. Vi kan ikke annet enn å stole på folk.

Og vi kan bare vokse som mennesker, finne vårt verd som enkeltpersoner i sammenhengen, når vi blir møtt med tillit.

I vårt arbeid ser vi mange som sliter tungt fordi noen de stolte på ikke viste seg den tilliten verdig. Andre mangler en grunnleggende tro på seg selv, fordi de aldri har opplevd seg trodd på av andre. De har ikke blitt vist den tillit, den respekt, ethvert menneske fortjener.

Under den kalde krigen snakket man ofte om betydningen av 'tillitsbyggende tiltak' mellom øst og vest. Det kunne være symbolske besøk eller markeringer, eller det kunne være viktige avtaler.

I dagens tillitskrise er det å gjenoppbygge tiltroen til fellesskapet og fellesskapets ordninger noe av det viktigste vi kan foreta oss. Da må vi begynne i utkanten, hos dem som har mest grunn til å tvile, og fortvile.

Her er jeg overbevist om at Kirkens Bymisjons arbeid, ja alt sosialt arbeid i den ideelle sektor, er et betydningsfullt bidrag. Kanskje er dette en vel så viktig "redningspakke" i denne krisetida: Å iverksette tillitsbyggende tiltak overfor og sammen med dem som sliter mest i samfunnet vårt.

Julens budskap handler også om tillit. Gud viser oss tillit ved å komme til oss som et lite barn. Enda mer radikalt: Skaperen selv er utlevert til oss, som det barnet som forsiktig legges i våre armer. Vil vi – som enkeltpersoner og som fellesskap – vise oss tilliten verdig? Vil vi ta imot?

Det kristne ordet for å tro er ikke det samme som å anta, eller holde noe for sannsynlig. Det handler om å stole på. Å ha tillit til. Språklig er det en nær sammenheng mellom et 'credo' (en trosbekjennelse) og 'kreditt'. Men våre liv bygger på noe langt mer og langt dypere enn enhver kredittverdighet: Vi lever på tillit.

God jul!

Sturla J. Stålsett
Sturla J. Stålsett
generalsekretær

BYMISJON

Informasjonsblad for Stiftelsen Kirkens Bymisjon Oslo
Tollbugata 3,
0152 Oslo
Telefon 22 36 55 00

I redaksjonen:

Atle Briseid, (redaktør)
Margrethe Høydalsvik
Per Frogner (ansvarlig)

Layout:

Waalder design
v/Jorunn Waalder

Forsidefoto:

Montasje av Trygve Skogrand. Fra boka "Juleevangeliet - det skjedde i våre dager" (Juritzen forlag)

Hjemmeside:

www.bymisjon.no

E-post:

firmapost@skbo.no

Trykk:

Askim Grafiske Senter

Opplag:

49 000

IK-kontrollert
innsamlingskonto:
7011 05 18593

Kirkens Bymisjon
ønsker å gi
rom for alle.

Lys i Mørket 2008

PROGRAM

Søndag 30. november kl 14

Adventkonsert i Gamle Logen

Billettbestilling på tlf. 22 33 22 66 (Gamle Logen)
eller 815 33 133 (Billett-service).

Torsdag 4. desember, kl 7-17

Markering på Oslo S.

Vi serverer kaffe og kaker til de reisende,
og lager julestemning i avgangshallen.

Fredag 5. desember

Gjestebudet Bymisjons-senteret.

Søndag 7. desember, kl 14

Adventkonsert i Gamle Logen

Billettbestilling på tlf. 22 33 22 66
(Gamle Logen) eller 815 33 133 (Billett-service)

Lørdag 13. desember, kl 16.30

Lucia-feiring i sentrum.

Åpning av Stallen på Jernbanetorget kl 17.30

Søndag 14. desember - tirsdag 23. desember

Stallen på Jernbanetorget er åpen

i tidsrommet kl 12-18 hver dag.

Gategudstjeneste ved stallen lille julaften.

Onsdag 24. desember

Julaftenfeiring i Bymisjons-senteret i Tøyenkirken og

i Trefoldighet kirke. Detaljert informasjon kommer senere.

Mandag 29. desember og onsdag 31. desember

Romjuls-kro i Tøyenkirken,

med servering av deilig julemat, kl. 14-18. Gratis.

Onsdag 31. desember

Onsdagsmesse med suppe i Tøyenkirken, messe

og kirkekaffe. Dørene åpner kl 17.

Noen forbinder
julepynt og
fest med angst
og mistrivsel.
Glassengelen fra
Lønn som fortjent
viser at noe knust
likevel kan bli til
noe vakkert.

Å gjøre jul

Når de voksne mister fotfestet, går det hardt utover barn og unge. Hos oss skal det være rom for en prat.

Hvem som helst kan bli psykisk syk. Kirkens Bymisjon har rom for å lytte.

Jul er noe det går an å gjøre. Noe helt praktisk i drømmenes og håpets uker midt på vinteren.

Filmskaperen Erik Poppe bruker englefigurer i sine kritikerroste filmer, og det var naturlig å ta engleprat da Bymisjon møtte han før jul.

Engler går midt i blant oss i kjøtt og blod, mener den kjente kunstneren. Det er personer som gjør det gode, uselvisk og kraftfullt. De som viser det gode til tross for alt som går galt.

Den kommersielle jula kan godt kritiseres — men vi kan fortsatt gjøre jula til en høytid for alle hvis vi vil at den skal være det, sier Poppe.

Hvis vi gjør jul!

En høytid er ikke bare stemning, pynt, drømmer og tradisjoner. Den er praktisk handling. Den handler om å åpne rom for hverandre.

Helt fysisk kan det skje i våre hus og hjem. Like praktisk kan det skje som en raus holdning i møte med hverandre.

Sting for sting

I Lys i Mørket-aksjonen i år har vi sendt ut materiell der det skimtes en brodert juleduk. Et kjerneuttrykk på norsk trivselsjul, bygget opp gjennom generasjoner med pynt og tradisjoner. Sting for sting, så og si. Et symbol for fest og åpne rom.

Mange har aldri hatt juleduk på bordet. Like mange forbinder julepynt og fest med angst og mistrivsel.

Det kan likevel tennes håp og drømmer.
Det kan likevel gjøres en god jul.
Det kan fortsatt åpnes rom for alle.

Derfor lar vi også i år en enkel glassengel svinge gjennom bymisjonsjula, som et symbol på at det som en gang var knust også kan bli til noe vakkert. Engelen er laget av rusavhengige som vet mer enn de fleste om både knuste drømmer og nye håp.

Rom for alle

Bli med på Lys i Mørket-aksjonen. Gi din gave. Tenk på det som små eller store sting i en juleduk som skal vare lenge.

Vi arbeider for å gi rom til alle. Rom for natten. Rom for en samtale. Rom for å feile — og prøve på nytt. Rom for å lytte. Rom for å gjøre det gode.

Velkommen til å gjøre god jul!

tekst : Per Frogner

Bilder fra Lys i Mørket-aksjonen

foto: Dimitri Koutsomytis, Siren Lauvdal og Ole Musken

I 19 år har Natthjemmet holdt dørene åpne for bostedsløse kvinner i rus- og prostitusjonsmiljøet. Med kutt i støtten fra kommunen, kan det være slutt.

Første vinternatt på Natthjemmet

Natthjemmet er det eneste stedet i Oslo der kvinner i rus- og prostitusjonsmiljøet kan få en varm seng uten å måtte tilfreds- stille en rekke byråkratiske krav. Nå vil byrådet kutte i støtten til tiltaket.

Det er kaldt. Frosten er i ferd med å legge seg over bilrutene, og på radioen sier de at det vil falle snø i natt. På trappa til en villa på vestkanten i Oslo står fem frosne kvinner og stamper med beina. Nøyaktig klokka 22 åpnes dørene. Damene strømmer inn og får utdelt hver sin boks med sengetøy, morgenkåpe og håndkle. Noen snufser litt. Overgangen fra kulde til varme gjør at nesene begynner å renne.

– Det har vært en god dag på jobb. Kulden får man bare bite i seg. Det er verre å være ”syk” enn å fryse (syk = abstinent). Da fryser jeg virkelig, sier ”Turid”.

Turid sover på Natthjemmet nesten hver eneste kveld. Før hun går opp og tar seg en dusj, låser hun veska og verdisakene sine inn i oppbevaringsboksene. For mange er posen eller veska alt de eier. Da er det dumt å miste den. Stadig flere kvinner ringer på døra, og det varer ikke lenge før 11 av de 14 sengene er besatt. Snart svinser damene rundt i hvite morgenkåper som om de var tenåringsjenter på skoletur. De lager litt mat, ser på tv eller skravler i dusjkøen:

– Jeg flyttet kassa di over på en annen seng. Er det ok? Jeg leker at det er mitt soverom og min seng, skjønner du.

– Ja, men det er din seng. Vi bor jo her.

For alle — uansett

Etter en time ringer ”Silje”, en eldre dame med krykker, på døra. Hun har streptokokker i beinet og har tatt seg frem til Natthjemmet i rullestol. Egentlig skulle hun vært på en rusbehandlingsinstitusjon nå, men oppholdet ble utsatt i et halvt år. På det kommunale stedet hun hadde tenkt å ta inn for natten, fikk hun ikke plass.

– Jeg skjønnte ingen ting. Jeg ble så paff at det gikk rundt for meg. Til slutt gadd jeg ikke diskutere mer, sier hun oppgitt og dumper ned i en stol.

De ansatte på Natthjemmet vet at kollegene på de kommunale overnattingsstedene gjør alt de kan for å finne plass til alle som trenger et tak over hodet. Men byråkratiske regler har gjort det vanskeligere å ta inn personer som ikke har bostedsadresse i Oslo. På dette området skiller Natthjemmet seg ut. Her må man ikke innom sosialkontoret eller legevaktjenesten hver dag for å få ly for natten.

– Den som tar stilling til om man har behov for en overnattingsplass på Natthjemmet, er den som står på døren — ikke vi som arbeider her, sier Tanja McKee, som har jobbet på Natthjemmet i åtte år.

– Verre for gutta

Turid er blant dem som ikke har automatisk rett på akutt overnattingsplass i Oslo. Hun har nemlig

– Jeg vet ikke hva jeg skulle gjort uten Natthjemmet. Jeg har ikke noen annen mulighet, sier ”Turid” (med ryggen til). Her i samtale med miljø-terapeut Tori Anne Myrheim.

bostedsadresse i en liten norsk by på Østlandet. Likevel synes hun at hun er heldig som har Natthjemmet. Et slikt tilbud finnes nemlig ikke for mennene i rusmiljøet.

– Vi veit ikke hvor heldige vi er! Gutta må på legevakten, av alle plasser, for å få et sted å bo. Og etter to–tre netter må de ut. Det er helt klart verre for dem, men de gir også mer faen. De er møkkete og sover ute i sovepose om vinteren. Derfor er det litt fælt å tenke på at vi kan bo her på Natthjemmet, sier hun.

Å tro at den nye sexkjøpsloven vil gjøre Natthjemmet overflødig, viser en mangel på kunnskap om miljøet, mener daglig leder Kirsten Frigstad.

Vil kutte i budsjettet

Som ikke situasjonen for bostedsløse og rusavhengige var presset nok, har byrådet i Oslo foreslått å kutte støtten til Natthjemmet med 740.000 kroner.

– Det betyr i realiteten nedleggelse for oss, sier daglig leder Kirsten Frigstad.

Hun har drevet Natthjemmet siden oppstarten i 1990. Med unntak av én dag i året, hvor de ansatte arrangerer sommerfest, har villaen vært åpen samtlige netter siden åpningen. Med kutt i budsjettet, må hun redusere åpningstiden og stenge i helgene.

– Da er ikke Natthjemmet lenger et akuttilbud som er forutsigbart og alltid tilgjengelig. Dermed er vi heller ikke lenger et tilbud for denne gruppen, sier hun.

Byrådet forklarer kuttet med at hverdagen i prostitusjonsmiljøet vil forandres etter at den nye sexkjøpsloven innføres ved nyttår. I budsjettforslaget står det: "Rådgivningstjenestene tilpasses endrede behov som følge av statlige reguleringer og omlegginger, blant annet endringer i adgang til kjøp av seksuelle tjenester". Frigstad mener det vitner om mangel på kunnskap.

– Det dreier seg om kunnskapsløshet når politikerne tror at sexkjøpsloven vil redusere bruken

av Natthjemmet. Identiteten til disse kvinnene er knyttet til rusavhengigheten, ikke til prostitusjonen, sier hun.

Blir brukt i et spill?

Frigstad viser til at selv om andelen norske kvinner i prostitusjonsmiljøet er blitt betydelig redusert de siste årene, har tilstrømmingen til Natthjemmet økt. I fjor hadde Natthjemmet 3203 overnattinger. Det var rekord.

– Hvis det ikke er behov for Natthjemmet lenger, skal jeg være den første til å legge det ned, sier hun.

Hun er redd Natthjemmet nå brukes i et spill mellom stat og kommune. Oslo kommune har flere ganger bedt staten ta sin del av regningen for en situasjon som omfatter personer fra hele landet.

– Jeg forstår kommunens forvillelse overfor de utfordringene Oslo som storby har. Men for meg er det totalt uakseptabelt at bostedsløse skyves foran. Det må gå an å bruke andre midler, sier hun.

Få regler

Stillheten senker seg over Natthjemmet. En kvinne har sovnet på sofaen med tv-en på. Fra kjøkkenet begynner lukten av speilegg, stekte pølser og pasta med sursøt saus å forsvinne. Klokka tre låser Tanja McKee døren. Det er en av de ytterst få reglene de har på Natthjemmet.

– Vi har en politikk om å ha færrest mulig regler. En av reglene vi holder på, er å låse døra klokka tre. Men hvis det står en kvinne på trappa klokka halv fire og jeg har en ledig seng, så har jeg jo ikke hjerte til å si nei, sier hun.

Dagen etter ligger den første snøen våt og kald utenfor. Etter to vektingsrunder har Tanja klart å få de fleste opp av senga tidsnok til at de får i seg litt frokost får de må ut i snøværet. De færreste blir glade når de ser sørpa som ligger i gatene.

– Da jeg våknet og så ut på drittværet, tenkte jeg på at jeg hadde hull i sko og skulle stå ute hele dagen. Men så sjekket jeg kontofonen og fant ut at jeg hadde fått penger inn på konto. Så i dag blir det ikke strøket på meg, sier en av damene mens hun fornøyd spiser havregryn med melk.

Turid blir ikke like fornøyd når hun hører at byrådet har foreslått å kutte i støtten til Natthjemmet.

– Mener du det?! Da må vi jo gå ute på gata hele natta. Snakk om å sparke dem som ligger nede. Hvis de gjør det, vil jeg aldri ha tillit til kommunen mer. Det er lett å foreslå sånt når de sitter der i de flotte hjemmene sine, sier hun.

– Hvor viktig er Natthjemmet for deg?

– Åh, herregud, jeg vet ikke hva jeg skulle gjort uten Natthjemmet. Jeg har ikke noen annen mulighet. Hadde jeg bodd i Oslo, ville jeg fått

tilbud om hospitsrom, men det ville jeg ikke hatt en gang, sier hun.

Dekker sosiale behov

Noen av kvinnene som oppsøker Natthjemmet har hospitsplass eller kommunal leilighet, men ønsker likevel å tilbringe netter på Natthjemmet. Det kan bunne i årsaker som angst, bråk eller rus i nærmiljøet, men det kan også være positive årsaker til at de søker mot Natthjemmet.

– Her får de dekket sosiale behov som du ikke får gjort i din egen, ensomme leilighet, sier Tanja McKee.

Så er det ubønnhørlig slutt på frokosten. Klokka er 10, og kvinnene må ut. Det er vanskelig å forlate Natthjemmet når du vet at du må være ute til neste kveld. Noen skynder seg å ta en dusj før de må gå. De som gjorde det kvelden i forveien, priser seg lykkelig.

– Det er selvfølgelig ikke noe gøy å sende folk ut i kulden når du vet at de må være ute helt frem til klokka ti om kvelden. Fordelen er at de aktivt velger å være her på disse premissene. De er ikke plantet her av noe sosialkontor, sier McKee.

Følger opp kvinnene på dagtid

Hennes arbeidsvakt er over. Hun blir erstattet av Gudmund Johnsen Wisløff, som følger opp kvinnene på dagtid. Hans jobb er å støtte kvinnene i møtet med offentlige hjelpeinstanser. Målet er å få kvinnene over i mer stabile boligsituasjoner. Det er et tålmodighetsarbeid.

– Det er veldig lite kreativ tenking rundt denne gruppa. De blir fort oppgitt, sier Wisløff.

Han mener at det er mulig å tenke annerledes enn systemet gjør i dag.

– Man er så vant til å tenke den vanlige løypa: avrusning, LAR-behandling (metadon eller Subutex), rusbehandling og bolig. Vi vet at mange sliter med angst og har vært gjennom utallige rusbehandlinger tidligere. Derfor er det viktig å opprette tilpassede boliger der kvinnene kan ha et verdig liv i den livssituasjonen de er, sier han.

– Det beste hjemmet jeg kan ha

Men i dag er det den daglige rutinen som gjelder for Turid og de andre kvinnene på Natthjemmet. Møtestedet åpner klokka 11 og Pro Senteret 11.30. Der er det mulig å varme seg, spise en vaffel eller få seg et godt måltid mellom slagene.

– Natthjemmet er det beste hjemmet jeg kunne hatt i den situasjonen jeg er nå, sier Turid og vinker farvel til de ansatte.

De ses igjen til kvelden.

tekst og foto: Atle Briseid

Ny hverdag i prostitusjonsmiljøet

Olav Lægdene og Fredrik Kottmann fra prostitusjonstiltaket Nadheim har merket en økende interesse for norskkursene som arrangeres på kvinnesenteret. Flere ber også om hjelp til å komme over i annet arbeid.

Ved nyttår trer den nye sexkjøpsloven i kraft. Derfor intensiverer Nadheim kvinnesenter det oppsøkende arbeidet på innemarkedet og jobber aktivt for å få flest mulig over i annet arbeid.

Oppfatningene av hva som blir situasjonen når kjøp av sex blir forbudt i Norge, er like mange som de er forskjellige.

Noen tror loven vil bidra til å bekjempe menneskehandel og minske kjøp av sex, andre tror den vil føre til at prostitusjonen går under jorda, at tilliten til politiet blir dårligere og at situasjonen for kvinnene blir farligere.

På Nadheim kvinnesenter argumenterer de ikke lenger for eller imot loven. De forbereder de seg på den nye hverdagen. I flere måneder har de registrert at utenlandske kvinner har begynt å flytte til andre land. Det betyr at Norge skyver problemet med menneskehandel over på andre, mener daglig leder Olav Lægdene.

– De som blir tapere på denne loven, er mange av de utenlandske kvinnene som er i prostitusjon i Norge for å forsørge familien sin i hjemlandet. De kan lett bli sendt av bakmenn til andre land der hjelpetiltakene er dårligere enn i Norge. Vi håper imidlertid at loven på sikt, sammen med andre tiltak og internasjonalt samarbeid, skal redusere sexkjøp og at færre kvinner skal bli utsatt for menneskehandel, sier han.

Ønsker annet arbeid

Etter at det ble flertall i regjeringen for sexkjøpslov, har Nadheim merket en markant økning i interessen for norskkursene som de arrangerer to

kvelder i uka. Stadig flere av de utenlandske kvinnene ber også om hjelp til å komme seg over i annet arbeid.

– Å skrive CV for damene er blitt en vanlig del av arbeidshverdagen. Dessverre er veldig mange av dem fulle av hull, sier Fredrik Kottmann.

Men ønsket om å komme seg over i annet arbeid blir forhindret av kronglete EU-regler som krever tilbud om 100 prosent jobb i ett år med tarifflønn for å få arbeidstillatelse. Nadheim etterlyser derfor en oppmykning av disse reglene.

– Det er ikke lett å skaffe seg jobb når du vært i prostitusjon fra du var 16 til du er 24 og står uten referanser. Å lette på disse reglene hadde gjort mye, sier Lægdene.

Jobber mot innemarkedet

Det oppsøkende arbeidet som Nadheim har drevet i mange år, blir i større grad enn tidligere rettet mot kvinner på innemarkedet.

– Vi kommer fortsatt til å jobbe på gata, men ser for oss at vi kommer til å bruke enda mer tid på oppsøkende arbeid mot innemarkedet. Det medfører en annen måte å tilnærme oss miljøet på, sier Kottmann.

Om sikkerheten til kvinnene blir dårligere

av den nye loven, er det ulike meninger om. Det samme gjelder hvor uoversiktlig miljøet vil bli.

– Undersøkelser viser faktisk at volden mot kvinner er større på utemarkedet enn på innemarkedet. Hvordan situasjonen blir når kjøp av sex blir forbudt, er det ingen som vet, sier Anna Märit Olofsson.

– Det finnes flere eksempler der kjøp av sex er ulovlig, men hvor prostitusjonen likevel skjer åpent. USA er et slikt eksempel, sier Lægdene.

Etterlyser tiltak og midler

Regjeringen har signalisert at de i forbindelse med den nye loven ønsker å styrke hjelpetiltakene i prostitusjonsmiljøet. Det har Lægdene foreløpig sett lite til. Han har heller ikke tro på tiltak som kun er rettet mot miljøet som helhet, slik regjeringens arbeidslinje er et eksempel på.

– Vi trenger individuelle tiltak. Dersom hjelpetiltak som Nadheim eller Pro Senteret fikk mer penger, kunne vi skreddersy løsninger for den enkelte. Noen trenger rusbehandling, andre trenger jobbtrening, mens andre igjen trenger en stabil boligsituasjon, sier han.

Lægdene etterlyser også holdningskampanjer overfor unge, norske menn og gutter. Dessuten ønsker han å styrke organisasjoner og hjelpetiltak i avsenderlandene.

– Vi må ikke glemme at dette i bunn og grunn er relatert til fattigdom, sier han.

tekst og foto: Atle Briseid

- Alle statistikker og rapporter tilsier at det er behov for en krisetelefon for minoriteter, sier prosjektleder Anicken Wigdahl Sveia.

Starter krisetelefon for minoriteter

Hvert år tar Kirkens SOS imot tusenvis av telefoner og sos-meldinger fra personer som strever med livene sine. Det hører til sjeldenhetene at de som tar kontakt har minoritetsbakgrunn. Derfor åpner de nå en egen krisetelefon for denne gruppen.

Forskning og statistikk viser at personer med minoritetsbakgrunn i større grad er utsatt for psykisk stress enn andre grupper i befolkningen.

– Mange bærer på tapsopplevelser og en følelse av avmakt. De har forlatt sitt sosiale nettverk og tilhørigheten til familie og lokalsamfunn. Så kommer de til et helt nytt land og må lære et nytt språk, skaffe seg et sosialt nettverk og klare seg økonomisk. Dessuten kommer mange fra områder med krig og konflikter, og bærer på vanskelige minner og traumer, sier Anicken Wigdahl Sveia.

Behov for tjenesten

Hun er prosjektleder for den nye krisetelefo-

nen som Kirkens SOS i Oslo skal opprette i desember. Målet er å fange opp personer med minoritetsbakgrunn som sliter med kriser og selvmordstanker.

– Alle statistikker og rapporter tilsier at det er behov for en slik tjeneste. Dessuten finnes det ikke tilsvarende krisetelefoner for mennesker med minoritetsbakgrunn. Vi har spesialiserte tjenester, som omskjæringstelefonen, men ikke et tilbud som favner så bredt, sier Sveia.

Sveia jobber nå aktivt med å rekruttere flere frivillige medarbeidere til telefontjenesten. Slik det ser ut i dag, har krisetelefonen bemanning nok til å ha åpent tre kvelder i uka, fra torsdag til lørdag. For å kunne utvide åpningstiden ytterligere trenger hun ikke minst flere frivillige med minoritetsbakgrunn.

– Det er veldig viktig å ha medarbeidere med minoritetsbakgrunn — både fordi de har språkkompetanse, men ikke minst fordi det gir en grad av gjenkjenning og av å ha opplevd noe liknende, sier hun.

Holder introkurs

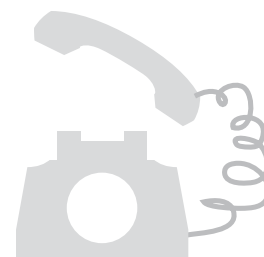
Kirkens SOS stiller mye av de samme kravene til personer som skal jobbe i minoritetstelefonen som de gjør til samtalepartnerne i den vanlige krisetelefonen, nemlig at de er over 20 år, har

god avstand til egne kriser og ikke fordømmer andre på grunn av seksuell legning eller livssyn.

– Vi vil holde inntakskurs som er spesielt tilrettelagt for denne målgruppen slik at alle som jobber i telefonen skal være fullt utrustet til å motta samtaler, sier Sveia.

Krisetelefonen skal i første omgang garantere at det er medmennesker tilgjengelige som snakker både norsk og engelsk. Hvilke andre språk som blir tilbudt, avhenger av hva slags mennesker som rekrutteres som frivillige. Det stilles ingen krav til at frivillige skal ha være utdannet innenfor yrker som for eksempel psykolog eller prest

– Vårt hovedprinsipp er at mennesker skal møtes med respekt og åpenhet. Det er medmennesker som hjelper medmennesker, sier hun.

tekst og foto: Atle Briseid

Prosjektleder Silje Hasle og frivillig medarbeider Storm Krogh viser Tony Christoffersen (til høyre) fra nettverksstedet SAFIR et hjelpemiddel som gjør det lettere å lære å lese og skrive.

Et annerledes skriveverksted

Det handler ikke om grammatikk og røde streker i marginen når Dysleksiforbundet arrangerer lese- og skriveverksted for rusavhengige og vanskeligstilte på Batteriet i Oslo.

Storm Krogh flytter piltasten over den lille teksten han nettopp har skrevet. Hver gang markøren treffer et nytt ord, leser datamaskinen det høyt.

– Jeeeee, sier den med en langtrukket, metallisk stemme.

– Her kan du høre at jeg brukte to eller tre e-er for mye, sier Krogh og retter på ordet.

Storm Krogh er frivillig medarbeider på lese- og skriveverkstedet for vanskeligstilte som Dysleksiforbundet arrangerer på Kirkens Bymisjonens servicekontor for selvhjelp, Batteriet. I kveld er det kommet bare én deltaker, men Krogh og prosjektleder Silje Hasle er inneforstått med at fremmøtet kan variere. Dette er nemlig ikke et vanlig skrivekurs.

– For å nå denne målgruppen stiller vi ikke

krav om regelmessig fremmøte, slik det er på voksenopplæringen. Vi ønsker å tilby et annerledes lese- og skriveverksted, et lavterskeltilbud der innholdet blir bestemt i samarbeid med deltakerne, sier hun.

– Pinlig å innrømme

Mens pedagogene Siv Øverby og Hege Bremnes vier sin oppmerksomhet til deltakeren, bruker Krogh og Hasle noe av tiden til å vise Tony Christoffersen fra SAFIR hvilke hjelpemidler som er tilgjengelige. SAFIR er et nettverkssted for tidligere rusavhengige som Kirkens Bymisjon og Røde Kors driver sammen, og Christoffersen ønsker å gjøre tilbudet kjent for brukerne på tiltaket SAFIR.

– Jeg er sikker på at det er mange som trenger et slikt kurs. Dessverre er det få som vil innrømme at de ikke kan lese og skrive. Det blir mer og mer pinlig jo eldre du blir, sier han.

Christoffersen vet hva han snakker om. Han falt selv ut av skolen i relativt tidlig alder på grunn av lese- og skrivevansker. Flere år senere gikk han på voksenopplæringen, og i dag er han en engasjert medarbeider på frivillighetssentra-len.

– Jeg husker godt da Kong Olav fortalte om sin

dysleksi. Det gjorde inntrykk. Senere har flere andre stått frem og fortalt om sine vanskeligheter med å lese og skrive, som for eksempel Kjell Inge Røkke. Og han har jo gjort det bra, sier han.

Mange kan ikke lese

Ifølge ALL-undersøkelsen fra 2005 går 20 prosent av norske barn ut av grunnskolen uten å ha tilstrekkelige leseferdigheter til å takle kravene i den videregående skolen. Det samme gjelder for 23 prosent av arbeidsstokken og 50 prosent av personer på ulike trygdeordninger. Og sammenhengen mellom lese- og skrivevansker og utagerende oppførsel er etter hvert godt kjent.

– Når man føler at man ikke mestrer skolen, søker mange mot andre miljøer der man blir anerkjent, sier Hasle.

Dysleksiforbundet får støtte fra Stiftelsen Helse og Rehabilitering til å drive skriveverkstedet som et prøveprosjekt i to år. Målet er å gi deltakerne noen basisferdigheter slik at de i neste omgang kan nyttegjøre seg av andre hjelpeinstanser, som NAV eller voksenopplæringen.

– Mange frykter det å fylle ut et skjema fordi de ikke vil fortelle at de ikke kan skrive, sier hun.

Øker selvspekten

Mye av årsaken til denne redselen er at lesing og skrijving ofte forbindes med intelligens.

– Hvis en arbeidsgiver får en dårlig skrevet søknad full av feil, tenker mange "hva er galt med denne personen?", sier Hasle.

I dag finnes det mange tekniske hjelpemidler som gjør det lettere å lære å lese og skrive. At man har lese- og skrivevansker betyr nemlig ikke at man ikke kan lære.

– Vi håper at deltakerne vil oppdage at de ved å bruke forskjellige hjelpemidler faktisk kan lære seg å lese og skrive, og på den måten få større selvspekt, sier hun.

tekst og foto: Atle Briseid

FAKTA OM LESEVANSKER:

- 20% av personer mellom 16–20 år
- 40% av personer med status som arbeidssøkere
- 43% av ikke-vestlige innvandrere
- 50% av personer på ulike trygdeordninger
- 53% av hjemmевærende
- 23% av de yrkesaktive

Kilde: ALL-undersøkelsen 2005/Egil Gabrielsen.

Når et hjerte av gull ikke hjelper

Når sosialarbeidere og "gode hjelpere" har gjort alt de kan for å legge til rette og skape tiltak for mennesker i nød, og det likevel ikke ser ut til å virke. Hvor går veien da? Marit Mathiesen har vært sosialarbeider i 22 år og etterlyser ydmykhet overfor andres livserfaring. Noen ganger er stille tid og en plan uten aktiviteter det viktigste som kan skje.

Det var da Kirkens Bymisjon åpnet sin nye virksomhet Bybo at hun sa det: At hjelpetringen kan bli så stor at den ikke helt ser den som skal hjelpes. At det ikke er alt vi kan ordne opp i for andre. At når vi starter noe nytt, må det også være for å bli hos dem vi arbeider blant. Og at et hjerte av gull av og til kan gjøre skade.

Hun fikk applaus og tankvekkende gjenkjennelse. Tiltakslysten kan bli for stor. Selv har hun mange av de siste årenes erfaringer fra Nattergalen, et permanent botilbud for fire kvinner med psykiske lidelser og rusbakgrunn. Vi besøker henne der og ber henne utdype.

– Vi må forstå at vi som hjelpere ikke så lett kan ordne opp i andres liv. Mange av dem vi møter som beboere og brukere har hatt vanskelige liv hele veien. De har allerede gått langt med tung bær før vi begynner å gå sammen med dem. Det krever ydmykhet. Vår utfordring er å møte dem på en god måte. Da er det vesentlig for en sosialarbeider å ikke bli fanget av uro og tiltakslust, men tvert imot bidra til en ro og stillstand som mange har hatt alt for lite av, sier Marit Mathiesen.

– *Hva består den roen av?*

– Det handler om å stole på de enkle tingene. At det går an å ha det fint sammen uten at noe skjer. At et måltid på et kjøkken er viktig, og at en kjedelig ettermiddag kan være helt OK. Det er ofte da det blir tid og anledning til å tenke de "lange tankene." Bare det å vise at folk blir værende, og er til å stole på kan åpne for samvær med plass til både latter, gråt og krangling. Da er det mer en godt nok bare å være der, sier hun.

– *Men hvordan kan et hjerte av gull gjøre skade?*

– Jeg har sett det ofte i mitt eget arbeid. Vi vil så gjerne møte alle behov. For en som har for lite av det meste, kan det å få noe oppleves som anerkjennelse. Men det kan også skape en avhengighet som gjør at mennesker glemme egen styrke og mulighet. Da blir trangen hos hjelperen til å gi og "ordne opp" et hinder til å finne troen på seg selv hos den som hjelpes.

– *Hvordan løser dere det her?*

– Blant annet ved at praktiske hverdagsoppgaver deles. Vi gjør ting sammen og legger opp til at kvinnene som bor her også kan og skal gi noe i et samarbeid, sier hun.

Sosialarbeider Marit Mathiesen legger vekt på ro og trofasthet i arbeidet blant folk med vanskelige liv. I kjelleren på "Nattergalen" gir det stille rommet mulighet til sakte tid og lange tanker.

Jakten på løsninger

Marit er opptatt av et sakte og tillitsfullt tempo også når Bymisjonen og andre organisasjoner setter i gang nye tiltak.

– Det er godt og riktig at vi stadig avdekker nye behov, men når vi først starter noe må vi være forberedt på å stå i det lenge. Som medspillere må vi også tåle motgang. Et hjelpearbeid kan ikke bli fanget av en flyktighet i jakt på løsninger. Da står vi i fare for å bekrefte enda en gang for brukerne: Det gikk ikke dette heller. ..

– Noe av det viktigste vi kan gjøre er å vise at vi er kommet for å bli. Vise at vi vil være her sammen med folk som strever. Jeg ønsker at Kirkens Bymisjon skal være et alternativ til aksjonspreget hjelpetring. I våre mange tiltak må vi også si: Selv om du ikke vil det alle sier er best for deg, skal vi ikke gå vår vei, sier hun.

– *Men et sosialt arbeid skal vel også føre til endringer?*

– Det tar tid det også. Det kan ta flere år for folk å bli så trygge at de er klare for endringer i sitt liv. Vi må ha med oss ydmykhet for alt vi ikke vet om den andres liv.

Selv har Marit Mathiesen summert både livserfaring og faglig ståsted slik:

– Jeg har for lengst funnet ut at jeg ikke kan forandre et annet menneskes liv, men jeg kan være en medspiller.

tekst og foto: Per Frogner

Drømmenes advokat

Han er filmregissøren som får anmelderne til å trille seksere. Filmene hans har byen som eneste arena. Rollefigurene er ofte i krise. De møter av og til engler. Selv har han møtt englene i kjøtt og blod midt i byen. Erik Poppe er en drømmenes advokat og vil vise at det gode finnes i alle mennesker.

– Ingen har rett til å ta drømmene fra folk, sier Erik Poppe.

Tre spillefilmer har han signert. Alle har Oslo som ramme og arena, alle er utfordrende verdidramaer, fulle av dilemmaer — og har persongallerier med tung livserfaring. Likevel er det mer lys enn mørke i Poppefilmene. "deUSYNLIGE" er en lavmælt fortelling om den unge forbyrteren som kommer ut av fengsel etter å ha sonet for barnedrap. Han får en god jobbmulighet som organist i en kirke, men møter store utfordringer når han blir oppsøkt av det døde barnets familie...

– De tre filmene er som en reise mellom skjebner og situasjoner. Jeg vil bryte forestillingen om at samfunnet er så kynisk og kjølig. Jeg ønsker å portrettere en medmenneskelighet – de varme, empatiske, søkende. Varmen finnes mellom folk, og som mennesker er vi avhengige av hverandre. Det er vår sikkerhet som mennesker: Vi er her sammen, og det gode ligger i oss alle som en retning og mulighet.

Den høye tenksomme Erik Poppe bruker ofte ordene "retning" og "prosjekt" når han snakker om mennesker.

– Med filmene mine prøver jeg å lage spennende og troverdige historier om mennesker i bevegelse. Fortellinger som spør: Hvordan skal dette gå? Hva er det som driver folk? Hvordan møter de hverandre? Ingen lever i stillstand. Jeg lager bilder av mennesker som har en drøm, en tro, noe som driver dem i en retning. Også famlende, usikre mennesker har en drøm, og ingen har rett til å ta drømmen fra folk, sier han.

For Poppe er fokuset på troen og drømmen også et innlegg mot en smart og moderne livsstil som avviser det naive og dyrker det rasjonelle.

Å tåle lyset

Hvem er "de usynlige"?

Det handler om alle som bærer en byrde som ikke alltid synes. Eller de som er årsak til en smerte, men som ikke lenger er blant oss. De døde. Eller de som rett og slett ikke blir sett.

– Jeg forteller om de gangene vi ikke er sterke nok til å tåle lyset, sier

Lek med lys. Filmskaperen Erik Poppe trekkes mot kirkerommet både som filmskaper og privatperson. Her prøver han ut streifene fra et glassmaleri.

Poppe. Et prosjekt jeg selv har som filmskaper er å gi folk kraft og mulighet til å leve et liv som tåler lyset. Et liv som harmonerer mer med den man ønsker å være og ikke den man forventes å være.

Erik Poppe er sterkt opptatt av lys som symbol og virkemiddel. I filmen "de usynlige" bruker han lyset som verktøy for å understreke historien. Den sårbare, nyfrie fangen er nesten aldri i direkte lys. Noe er fortsatt skjult og knuget. Bare mot slutten, når en forsoning nærmer seg, dreier han inn i lyset.

– Du lager filmer om drap og svik, men er lite opptatt av hevn?

– Ja, det har vært en oppdagelse for meg at mange mennesker som er utsatt for krenkelse og kriminalitet er mer opptatt av innrømmelse og klarhet i hva det var som skjedde. Ikke hevn! Hevnmotivet er som regel helt fraværende. Fortvilelse og skyldfølelse bygger seg opp hos både ofre og gjerningsmann, men det brennende spørsmålet som stilles er: Hva var det egentlig som skjedde? Hva er den fulle sannheten? Kan du innrømme det?

Forsoning før tilgivelse

I jakten på sannheten i en konflikt ligger også muligheten til forsoning, mener Poppe. Og den er viktigere enn tilgivelsen, sier en prest i den siste filmen hans.

– Tilgivelse forutsetter et oppgjør der skyld må plasseres. Denne tilgivelsesprosessen blir en for høy terskel for mange. En forsoning kan være et personlig møte, en samtale der hver forteller hva som skjedde. Vi sitter med nøklene til hverandres liv når vi kan snakke sant på en måte som gir mulighet til å komme videre. Det er mulig å sette hverandre fri uten å avsi dom over hverandre.

Engler av kjøtt og blod

Det drysser englefjær i Erik Poppes filmer. I "Hawaii Oslo" er englefigurer i slitne menneskeskikkelser tydelige "hjelpere". Det er noen i "deUSYNLIGE" også...

– Englene er forståelsen av det gode og oppofrende som vi til enhver tid er avhengige av. Det kan være personer som har noe uselvisk og kraftfullt med seg. De som bærer det gode i seg som en kraft, og ved nærværet av deres godhet får vi også lettere øye på det som ikke er like godt i vår nærhet. Det er folk som bidrar til å se forbi det vonde som skjer og spør: hva er det du egentlig ønsker – til tross for det som går galt? Jeg ser dem ofte i kjøtt og blod midt i blant oss, smiler Poppe.

– *Vi nærmer oss jul. Hva tror du englekoret hadde sunget over norske byer hvis de kom nå?*

– At vi skal ta tak i hverandres liv og holde i hverandre. Tørre å gi slipp på noen fordommer eller holdninger og se hverandre mer. Det er så mange som er alene. Noe av det viktigste vi kan gjøre med jula er å være mer sammen, sier Poppe

Han er blant dem som gjerne er kritisk til alt det materielle ved julen, men mener det tross alt ikke overskygger det vi ønsker at jula skal være.

– Jeg tror de fleste av oss ønsker fellesskapet og det menneskelige samværet som det viktigste. Jula er viktig for mange fordi den setter lys på alle våre ønsker og drømmer. Det er mye kraft i de forhåpningene. Det er derfor den også blir så tung for de som ikke får sine håp oppfylt. Vi kan fortsatt gjøre julen til en høytid hvis vi gjør det vi vil at den skal være. Utfordringen er å våge å gå noen flere i møte, og dra med flere inn

i høytiden.

– *Hvem hadde trengt et englebesøk nå?*

– De fremmede! De sårbare. Helt opplagt barn som ikke har god nok beskyttelse. Innvandrere uten hjem, unge mennesker i drift — og de psykisk syke, som blir sykere av nedskjæringer og forkortelser. Og alle som selv gjør et stort arbeid for å løfte det gode uten å lage fiendebilder.

Åpne kirker

Kirkerommene er åpne i Poppe-filmene. Men det er ikke bare fred der inne. I hans kirkescener ropes opprør og konflikter ut, men det er også dialog og hverdagslighet.

Han har selv et blandet forhold til kirken. I oppveksten var han nært knyttet til et kristent miljø, men syntes etter hvert at "jakka ble for stram".

Han er fortsatt uenig i verdisynet han hører fra enkelte i kirken. Selv har han likevel vendt tilbake til noen av "de store spørsmålene".

– Jeg har stor respekt for den dype grunnleggende humanismen jeg ser i kirkens tro. Jeg trekkes mot kirkerommet også utenfor høytidene, og kjenner at det er et godt sted å komme for kontemplasjon og åndelighet — og bare være der. Jeg kjenner også en glede over å vende tilbake til evangelienes fortellinger, og tillater meg å bruke dem som filmskaper.

I "deUSYNLIGE" er det kirkeansatte som representerer hovedpersonens mulighet til refleksjon og samtale for å komme videre i sin sårbarhet.

– Jeg er lei av å se kolleger hamre løs på kirken og lage satire. I kirkene finnes det troverdige mennesker på jobb. De har tilbud til folk, og sliter også med sine egne dilemmaer. Når en prest hjelper en narkoman med å sette sprøyte i filmen, skjer det i et "bibelsk overlys" men også med spørsmålet: hvordan lindrer

vi best menneskers smerte? Her kommer også den utstøtte forbryteren i hjelperens rolle.

Den vakre byen

Vi kommer ikke utenom byen i en samtale med Erik Poppe. Byen er som et eget rom i filmene hans. Alt skjer her. Fortellingene er som mosaikker og labyrinter, slik byen selv er det.

Jeg ser på byen som noe av det vakreste som finnes – og som noe helt naturlig. For her finnes konsentratet av absolutt alt. Byen er som en film — en fortetning av skjebner og hendelser. Han er begeistret for det stygg-vakre Oslo med alle sine variasjoner og pumpende puls, men er harm på den respektløse behandlingen noen av byens grupper får.

– Et rusmiljø vil alltid finnes i en stor by. Det kan ikke gjemmes bort. Mennesker må tas vare på. Vi må møte de som sliter med verdighet og jobb for å forebygge årsakene til nød.

"Verdighet" kommer som sluttord fra Erik Poppe. Det er det han arbeider med egentlig, og som han roser andres innsats for.

– Som filmskaper vil jeg fylle dramatiske historier med varme. Jeg ønsker å forsvare alle som er bærere av noe tyngre! Alle fortjener å bli møtt med respekt og verdighet for det gode de prøver på. Det blir til syvende og sist det mest spennende spørsmålet å dramatisere: selve potensialet i oss — hva ligger det i oss?

tekst og foto: Per Frogner

- Brukarane samlar nålene i ein puck og returnerar dei, forklarar Tove Bøygard (til venstre). Saman med søstra si Anita deler ho ut sprøyter og kondomar og gjev gode råd til brukarane i luka i Tollbugata 3.

Bøygard vil røre ved deg

Anita og Tove Bøygard trivast svært godt med arbeidet for rusavhengige og mennesker i prostitusjon gjennom Feltpleien i Tollbugata 3. Her har dei óg henta inspirasjon til sitt andre album, "Røre ved deg", der dei skildrar opplevingar og inntrykk frå møte med mennesker som lever på gata.

Då Bøygard i sommar hadde releasekonsert for det nye albumet på Olaf Ryes plass, inviterte dei brukarane frå Feltpleien, og det var mange av dei som kom. Musikken til søstrene frå Ål i Hallingdal har imidlertid vakt interesse langt

utover dette, og dei har hausta gode kritikkar frå musikk anmeldarar kring om i Noreg.

Politisk engasjert

Tove var den som var først ute, både som primus motor for musikkengasjementet, men óg i arbeid innanfor Feltpleien. Tove er utdanna sosionom og starta på Uteseksjonen i Oslo i 1992, medan Anita begynte på sprøytebussen i 1998. Etter at Rusmiddeletaten i Oslo kommune oppretta Feltpleien i 1999, vart det etter kvart naturleg å sjå dette lavterskel helsetiltaket i samanheng med sprøytebussen, og ansvaret for Aids-infobussen vart overført frå Ullevål sykehus til Rusmiddeletaten. Den 10. mars 2003 parkerte bussen for siste gang, og tiltaket vart samlokalisert med feltpleiestasjonen i Tollbugata 3.

Etter 15 år i bransjen, kan Tove framleis ikkje tenke seg å jobbe med noko anna.

– Eg veit ikkje om det er genetisk eller sosialt tillært, men for meg var det naturleg å jobbe

med denne gruppa i samfunnet. Eg klarar ikkje å sjå på urettferd og eg har ei ibuande tru på det enkelte menneske.

Det politiske engasjementet er sterkt, noko som óg kom til uttrykk gjennom ei partipolitisk karriere, mellom anna som medlem av sentralstyret i AUF og fylkestinget i Buskerud på slutten av 1980-talet. Dei seinare åra har ho ikkje vore partipolitisk aktiv, men føler ho er politisk aktiv både gjennom engasjementet i Norsk artistforbund og i arbeidet for Feltpleien.

– Kvar dag i arbeid for Feltpleien er ein politisk jobb, framheld Tove.

Manglar akutttilbod og stad å bu

– Vert du nokon gong desillusjonert av å arbeide med feltpleie i Oslo?

– Eg har jobba i bransjen i 15 år og det har aldri vore så stor mangel i akutttilbodet. Det er lang venteliste på Ullevål sjukehus sitt akuttmotak for rusavhengige.

– Før kunne vi på Feltpleia henvise personar utan plass å bu direkte til akutt overnattingstilbod, enten M3 eller Storgata avrusningsstasjon. No er det berre eit akutt avrusningstilbod igjen i Oslo, P22. Brukarane må også innom Legevakta for å få akutt overnatting – og kanskje stå timesvis i kø der utan at ein er garantert å få plass. For mange er dette ein krevjande prosessen.

Tove fryktar kva som vil skje til vinteren, når folk ikkje har ein plass å gå til.

– Brukarane vert jaga og jaga, og mange manglar ein fast tilhaldsstad.

Anita fortel at det i år skal opprettast 14 plassar for vintertilbod. Dette er på ingen måte tilstrekkeleg for å dekke behovet. For ei tid tilbake gjennomførte dei ei uformell undersøking for å synleggjere kor mange av deira brukarar som ikkje hadde ein stad å bu.

– Om dei søv på ei varmerist, på kaia eller hos ein ven, så vert dei i denne undersøkinga definert som å ikkje ha ein stad å bu. Av 954 spurde svarte 248 at dei ikkje hadde ein stad å bu. Av desse tilhøyrdte 63 andre kommunar enn Oslo.

– Mange av dei som ikkje har nokon stad å bu går på Frelsesarmeen for å dusje, og klarar såleis å halde seg godt flidde sjølv om dei eigentleg ikkje har pengar og ikkje eig noko som helst, seier Anita.

Sprøyter og kondomar

Mellom 300 og 400 personar kjem dagleg innom søstrene Bøygard sin arbeidsplass i luka i Tollbugata 3, for å levere inn brukte sprøyter, få nye, hente kondomar eller få gode råd for å handtere livet på best mogeleg måte.

Begge søstrene jobbar i 70 prosent stilling for Feltpleien, som har ope frå 16.30 til 23.00, enten det er kvardag, helg eller høgtid. Det varierer kor mange brukarar som kjem, men like før stengt er det som regel stor pågang. Dei to

søstene meiner å kunne sjå merkbare endringar på gata den seinare tida.

– Det har vore ei tid med færre utenlandske jenter som hentar kondomar, men vi veit ikkje kva årsaken til det er, kanskje er det ein tilpasning til ikrafttredning av forbodet mot kjøp av seksuelle tenester som kjem ein gong til neste år, seier Tove.

Solskinshistorier?

Det er imidlertid framleis mange på gata som treng deira engasjement og innsats. Gjennom musikken forsøker dei å skildre desse menneska sin situasjon og få auka oppmerksomheit omkring ei stor utfordring for samfunnet.

Tidlegare i haust deltok dei på NRK-sendinga på TV-aksjonsdagen til inntekt for Blå Kors.

– Det var kjempofint å kunne stille opp for ei sak vi verkeleg er engasjert i. Det er mange som er vaksne opp i heimar med rus – gjerne som andre- eller tredjegerasjons rusmisbrukarar.

– *Har de nokon solskinnshistorier de vil trekke fram?*

– Vi ser lite av solskinnshistoriene, men vi har mange fine møter med ulike menneske kvar kveld. Det ein opplever er at folk vert borte frå luka. Nokon få kjem tilbake og vil gjerne takke, men dei fleste som forsvinn ut av miljøet vert berre borte for oss. Det kan dessverre vere ei overdose som er endepunktet, men ein del kjem seg også ut av miljøet og klarar å skape seg sjølv eit betre liv.

– Uavhengig av kva som blir endepunktet for den enkelte, så er det viktig å bidra til at alle skal kunne leve eit verdig liv der dei er. Derfor kjem vi til å fortsette vårt arbeid for å gi ei hjelpande hand til rusavhengige og menneske i prostitusjon, og å sette fokus på deira livssituasjon gjennom musikken, avslutter dei to søstre.

tekst og foto: Margrethe Høydalsvik

**Tid til overs?
Noen trenger deg!**

- Opplæring i samtaleteknikk
- Egen vekst
- Stor takknemlighet

Vi er kvinner og menn, studenter, pensjonister og yrkesaktive. Sammen driver vi døgnåpen krisetjeneste på telefon og internett. Lyst til å være noe for andre og utvikle deg selv?

Vi trenger deg!

www.kirkenssos.no Tlf: 22 57 89 00

Kort opphold

Artisten, sangeren og skuespilleren Kohinoor Nordberg startet opp sin karriere som danser ved Statens Balletthøyskole, og har senere vært å se på musikalscenene i Oslo, Trondheim og Stockholm. Hun ble i fjor kåret til Årets nordmann av Ny tid.

• Nevn en person som du kunne tenke deg

å samarbeide med? Jeg har ikke én spesiell i tankene, men ønsker å nevne noen som gjør en god jobb uten diverse gebyrer: Norsk Bangladesh Forening for barn i Bangladesh, Fattighuset, Amnesty og Think (sistnevnte jobber for ungdom med HIV og AIDS).

• Respekt, rettferdighet og omsorg er Bymisjonens visjonsord. Hvem trenger det mest akkurat nå, synes du?

Respekt og omsorg er noe alle barn bør få. Når man vokser opp er det viktig at man forstår at slike begreper forventes av et voksent menneske. Hvis man selv ikke gir andre mennesker dette, blir det vanskelig å kreve det tilbake. Jeg anser det ikke som rettferdig å starte på nytt uten å ha gjort opp for seg på respektabelt vis.

• Hvem kunne du tenke deg å tenne et lys for?

For alle de millioner av kvinner som må leve som voldsofre i sitt eget hjem, fordi staten i større grad beskytter menns rettigheter enn kvinners. Det skal mye til for at en kvinne velger å anmelde far til sine barn. Utrygge mødre skaper i større grad utrygge barn — dette er en dårlig investering for fremtiden.

• Hva ville du bli som barn?

Jeg ville bli Sala Palmer. Hun var utdannet sykepleier, hadde jobbet for WHO, og senere FN. Det som imponerte meg mest var at hun hadde tatt OL-medalje i stup, at hun behersket selvforsvar og selvfølgelig at hun var kona til Fantomet!

• Hva er det beste med Oslo?

At avstandene ikke er lange og at folk flest er fredelige — i hvert fall så lenge de er edru.

• Hva vil du helst forandre i denne byen?

Hver datamaskin som har blitt satt inn som erstatning for enkeltmennesker har ført oss lenger og lenger bort fra varme og harmoni. Oslo var en ganske idyllisk og intim by. Nå er den mer lobotomert slik som mange andre storbyer, uten å være en storby. Dette ønsker jeg å forandre.

• Gir du penger til tiggere? Ja.

• Når du virkelig skal kose deg, hva gjør du da?

Handler masse mat og lager middag til gjester.

• **Velg et ordtak som passer deg!** Folk gir heller til en rik enn låner til en fattig. Den eine løgna dreg den andre etter seg.

tekst: Margrethe Høydalsvik foto: Kohinoors hjemmeside

Lager musikk til ny liturgi

Bymisjonsmusikerne Andreas Utne og Carl Petter Opsahl har laget hvert sitt forslag til ny liturgimusikk i Den norske kirke.

Andreas Utne har komponert musikk til hverdagsmenigheten i Tøyenkirken i mange år. Nå har han fått i oppdrag å komponere til hele Den norske kirke.

Kirken er i gang med å reformere gudstjenesten og har bedt et utvalg komponister om å lage forslag til ny liturgimusikk. To av dem har sitt daglige virke i Bymisjonscenteret i Tøyenkirken. Carl Petter Opsahl jobber til daglig som gateprest, mens Andreas Utne har vært musikalsk leder av hverdagsmessene i snart 15 år. Da han fikk i oppdrag å skrive musikk til hele Den norske kirke, ønsket han å bygge på det enkle, tilgjengelige og overlevelsedyktige som preger onsdagsmessene.

– Jeg hadde lyst til å ta med den stemningen som er her. Jeg vet ikke om du kan kalle det en bymisjonsliturgi, men min musikk er i alle fall preget av hverdagsmessene, sier Andreas Utne.

Han har skrevet musikk til hverdagsmenigheten i mange år, men synes ikke det var en enkel oppgave å komponere liturgisk musikk til hele Den norske kirke.

– Det er i alle fall ikke noe enklere enn å skrive lengre stykker. Det må være kortfattet og gjenkjennbart. Det har vært kjempevanskelig, sier Utne.

Jazz, pop og folkemusikk

Kirkerådet har bestilt liturgisk musikk i flere varianter, for eksempel jazz, folkemusikk, samtidsmusikk, tradisjonell kirkemusikk og populærmusikk. Gateprest Carl Petter Opsahl er en anerkjent jazzmusiker og har skrevet sin musikk innen denne sjangeren. Utne har lagt seg i skjæringspunktet jazz/pop.

– Målet er vel at menighetene skal kunne velge ut musikk som de ønsker å bruke til forskjellige anledninger. Det er både geografiske, kulturelle og musikalske forskjeller fra menighet til menighet som gjør at det finnes et behov for en liturgisk valgfrihet, sier han.

Hverdagsmenigheten blir prøvekanin

Det er ikke sikkert at Kirkerådet velger å bruke forslagene fra bymisjonsmusikerne. Først skal de ut på høring. Men Utne legger ikke skjul på at musikken kan bli tatt i bruk i hverdagsmenigheten uansett.

– Menigheten her er en fin prøvekanin. Det er både en sangglad og litt kresen menighet. Dersom musikken passer her, kan det bety at den også passer i andre menigheter, sier han.

tekst og foto: Atle Briseid

Jazzaid – god musikk og rause gaver

Jazz og bistand var stikkordene da Jazzaid o8 gikk av stabelen med seminar og konsert for fullt hus på Nasjonal Jazzscene i slutten av oktober. Resultatet var 100.000 kroner til Kirkens Bymisjon og Sabona.

Det er stiftelsen Jazzaid som står bak det årlige arrangementet. Drivende krefter i arbeidet er folk som "elsker jazz, jobber i nærings- og kulturlivet og er opptatt av bistand", slik initiativtaker Rune Semundseth uttrykker det.

Årets Jazzaid startet med ettermiddagsseminar vinklet mot næringslivets sosiale samfunnsansvar. Deretter var det tid for jazz. En fullsatt sal i gamle "Victoria" fikk musikk og trivsel på høyt nivå med blant andre Jan Gunnar Hoff (flygel) og Live Maria Roggen (sang), Jarle Bernhoft (gitar/soul og trickopptak) og et storband på 19 musikere med verdensartisten Kenny Wheeler (trompet) på laget. Sangartisten Live Maria Roggen var glad for å kunne medvirke:

– Det er en udelt positivt opplevelse å få gjøre noe til inntekt for Kirkens Bymisjon — en organisasjon og et arbeid jeg er glad i. Dette henger godt sammen. Jazzmusikken oppsto på gateplan, og jazzbegrepet ble til i miljøer som de Kirkens Bymisjon arbeider i, sa hun.

Jazzaid ble startet i 2001 som en kontakt mellom initiativtaker Rune Semundseth og Sabona, den andre organisasjonen som mottar støtte fra

– Jazzmusikken oppsto på gateplan, og jazzbegrepet ble til i miljøer som de Kirkens Bymisjon arbeider i, sa Live Maria Roggen da hun sang på Jazzaid i høst.

arrangementet.

– Jeg har en visjon om å bidra med det jeg er i stand til for andre, arbeide for at alle skal ha tilgang det aller mest nødvendige i livet – og hjelpe mennesker til å nå sitt potensial, sier han.

tekst: Per Frogner foto: Atle Briseid

Mote med mening

I fem år har frisørkjeden Olimb & co gitt en gratis juleklipp til brukerne av Møtstedet og Nadheim kvinnesenter. Nå har frisørene lyst til å bidra med mer. I januar lager kjeden et stort moteshow til inntekt for Kirkens Bymisjon.

Den årlige juleklippen i begynnelsen av desember, der kjeden stenger salongen i Øvre Slottsgate for vanlige folk og vier all sin tid til rusavhengige og kvinner i prostitusjon, har inspirert kjeden til å tenke større.

– Vi ble veldig inspirerte og tenkte at "vi må kunne være mer enn en vanlig frisørbedrift", sier gründer Berit Olimb.

I 2007 stablet hun på beina arrangementet "Mote med mening" etter modell fra "Alternative Hairshow" i Royal Albert Hall i London. Showet i Norge består av konserter med kjente artister og en motevisning av hårtrender. Arrangementet er lagt til frisørbransjens årlige prisutdeling "Årets frisør", og Olimb ønsker at hele hår- og klesbransjen skal engasjere i arrangementet.

– Vi ønsker at "Mote med mening" skal bli et begrep. Vi håper at dette er noe norsk design generelt ønsker å bli med på, sier hun.

Den engasjerte frisørgründeren har fått med seg flere store sponsorer som ønsker å bli forbundet med arrangementet. Et kommunikasjons- og

eventbyrå har også engasjert seg i planleggingen. Overskuddet av showet, som går av stabelen i den nyoppussede Posthallen 30. januar 2009, skal tilfalle Kirkens Bymisjon.

– Mange av samarbeidspartnerne er veldig tente på ideen. Det føles veldig ålreit å gi overskuddet til Kirkens Bymisjon. De er i byen og er tett på der det skjer, sier hun.

Frisørgründer Berit Olimb ønsker at både hår- og klesbransjen skal engasjere seg i arrangementet "Mote med mening".

tekst og foto: Atle Briseid

Ny start i Spydeberg

I midten av november flyttet ansatte og pasienter fra gamle Mørk Gård til den splitter nye rusbehandlingsinstitusjon Nybøle noen kilometer unna i Spydeberg kommune.

Den nye institusjonen ligger vakkert til på tuftene av en gammel gård. Gårdstunet og naturen rundt skaper en nydelig ramme for institusjonen. Rommene er lyse og lekke, og fellesarealene er mange og koselige. Flere tekniske innretninger, som for eksempel trådløst nettverk overalt, IP-telefon og filmrom, gjør Nybøle til en av Norges mest moderne behandlingssinstitusjoner.

– På vegne av pasientene er det en stor glede å flytte inn i en så fin institusjon. Mange har levd et liv uten for mye av det pene. Jeg tror det gjør noe med mennesker at man har det pent rundt seg, sier daglig leder Ane Nordskar.

Bygget for målgruppen

Nybøle er tegnet og bygget spesielt for å drive behandling av personer med dobbeltdiagnoser, altså mennesker med både rusproblemer og psykiske lidelser. Institusjonen er delt opp i tre avdelinger, der hver avdeling har mulighet til å skjerme noen rom fra resten av institusjonen.

– Mindre forhold og færre mennesker å forholde seg til, gir bedre oppfølging av hver enkelt pasient, sier Nordskar.

Flyttingen fra Mørk Gård har gitt de ansatte en anledning til å gå kritiske gjennom driften av institusjonen. Det har blant annet ført til at Nordskar har ansatt en idrettspedagog, tre aktivitører og en kokk med pedagogisk bakgrunn. Dessuten er låven innredet med aktivitetsrom, treningsrom, systue, saloon, musikkrom og rom for akupunktur og massasje.

– Vi som har vært ansatt her en stund, kan lett fokusere på det syke hos pasientene. De nye yrkesgruppene ser på dem med en "frisk-holdning". Det

– På vegne av pasientene er det en stor glede å flytte inn i en så fin institusjon, sier Ane Nordskar, som her er avbildet like før flyttingen fra Mørk Gård.

er veldig bra, for ingen er bare det du ser, sier Nordskar og siterer en av grunntankene bak Kirkens Bymisjons arbeid.

Tar inn kvinner

Nybøle har nå plass til 21 pasienter i alderen 18–40 år. Det er syv flere enn på Mørk Gård. De syv ekstra plassene skal fylles av kvinner. Det er nytt for institusjonen. Når kvinnene flytter inn over nyttår, får de tilholdssted i hovedhuset. Der har menn ingen adgang.

– Vi tror en miks av kvinner og menn kan ha positive effekter på miljøet, men vi ønsker at kvinnene skal ha et mannsfritt sted, fordi deres tidligere relasjoner med menn er veldig sammensatt. De skal få mulighet til å finne sine egne styrker og utvikle venninneforhold, sier Nordskar.

tekst og foto: Atle Briseid

20 år med adventstemning i Gamle Logen

Første og andre søndag i advent er det for 20. gang duket for musikalske opplevelser i Gamle Logen. Adventskonserten starter med "Piken med sovelstikkene", av August Enna etter H.C. Andersens eventyr. En vakker og trist historie om den lille piken som fortvilet forsøker å holde varmen med sovelstikkene mens hun drømmer om julehygge, varme og sosialt fellesskap. Etter pausen, hvor det serveres gløgg og pepperkaker, får vi høre "De tre" (fra Henrik Wergelands dikt-samling "Jøden") som leses av skuespiller Ola B. Johannessen, og så følger delen med tradisjonell norsk og internasjonal julemusikk og -sang. Hele konserten ledes av konferansier Sven Torneberg.

Både sangere, musikere, arrangører, konsertarena og sponsorer bidrar ut fra en dugnadstanke. Dette gjelder ikke minst kunstnerisk ansvarlig Liv Ragnhild Sømme Torneberg og Finn Røgenæs som er svært sentrale i arbeidet med å arrangere konsertene.

Adventskonsertene er det enkeltarrangementet som gir størst inntekter til Kirkens Bymisjon i løpet av året. Konsertene har etablert seg som en tradisjonsrik, vakker og stemningsfull adventsopplevelse, og det lønner seg å være tidlig ute med å bestille billetter; konsertene er de siste årene blitt raskt utsolgte! Bestill billetter hos Billettservice på telefonnr. **815 33 133**, eller direkte hos Gamle Logen på telefonnr. **22 33 44 70**.

Operakonsertene har alltid holdt høy kunstnerisk kvalitet. Her er solistene fra 2004.

2001 var det andre året adventskonsertene ble holdt i Gamle Logen.

Liv Ragnhild Sømme Torneberg som piken med sovelstikkene under konserten i 2003. Torneberg er kunstnerisk ansvarlig når den samme forestillingen settes opp i år.

Toppen Bech var i flere år konferansier for konsertene. Her får hun takk for innsatsen av daværende konstituert generalsekretær Johannes Heggland i 2005.

En uvurderlig inntekt for Nadheim

1989 var det første året Lys i Mørket-aksjonen ble arrangert. Samme år sa Opera Mobile, som i flere år hadde arrangert populære operakonsserter på Bogstad gård til inntekt for Bogstad gårds venner, seg villige til å spille konserten til inntekt for Nadheim kvinnesenters arbeid i Kvadraturen og Oslo Sentrum. Arrangøren garanterte for alle kostnader forbundet med konserten. Dermed var et sterkt og varig bånd opprettet.

Fra og med år 2000 flyttet julearrangementet til Gamle Logen.

– Ved å få inn flere sponsorer, i første rekke ved hjelp av Eiendomsspar AS ved Christian Ringnes, fant vi ut at vi kunne fortsette konsertradisjonen med to konserter, men da begge til inntekt for Nadheim gjennom Lys i Mørket aksjonen, sier primus motor Finn Røgenæs.

Gjennom årenes løp har adventskonsertene brakt inn over åtte millioner kroner til Nadheims arbeid. Fjorårets konserter ga hele 965.000 kroner, noe som utgjorde 16 prosent av Nadheims årsbudsjett. Det viser hvor stor betydning konsertene har for Nadheims kapasitet og virke.

– Det er mange som har betydd myefor konsertenes kvalitet, utvikling og anerkjennelse. Så mange at det blir for mange å ramse dem alle opp her. I år har vi imidlertid spurt spesielt noen av "veteranene" som nettopp viser det høye kunstneriske nivå og aksepten konsertene har oppnådd, sier Røgenæs.

Vil gi vanskeligstilte barn «en helt vanlig jul»

Gjensidigestiftelsen ønsker å samarbeide med Kirkens Bymisjon for å bidra til at vanskeligstilte barn over hele landet skal få de samme juleopplevelsene som andre barn.

– Tenk om vi kunne bidra til at de barna i Norge som vanligvis gruer seg til jul, fikk oppleve en julefeiring det går an å snakke om, sier Siri Nodland Raste, leder for gavetildelinger i Gjensidigestiftelsen.

Etter at Kirkens Bymisjon i Drammen søkte stiftelsen om midler til barneinitiativet Friminuttet, svarte stiftelsen med en visjon. De ønsker å gi barn i familier over hele landet som ellers ikke gleder seg til jul, mulighet til å feire "en helt vanlig jul" i 2008.

– Vi vet det er mange barnefamilier og aleneforeldre som sliter økonomisk og sosialt og som ikke har forutsetninger for å lage en jul som barna kan glede seg til. Ved å bruke det store, landsdekkende nettverket til Kirkens Bymisjon håper vi å kunne bidra til at mellom 500 og 1000 barn kan oppleve en gledeligere jul enn ellers, sier Raste.

Bruker fire millioner

Fire millioner kroner vil stiftelsen bruke på denne aksjonen.

– For noen betyr "en helt vanlig jul" at de får en nyttig og god julegave som de kan fortelle klassekameratene om i januar. For andre er det kanskje en flybillett for bestemor, som aldri ellers har råd til å komme på besøk i julen. For sosialt ekskluderte kan det være muligheten til å få oppleve en juleforestilling sammen med andre barn, delta i et gjestebud eller andre norske juletradisjoner. Eller det kan være at redningen er en

"julehuspakke" med juletre, litt pynt og julemat som mor og far ellers ikke klarer å fikse til jul, sier Raste.

Glad for engasjementet

Generalsekretær i Kirkens Bymisjon, Sturla Stålsett, setter stor pris på det rause initiativet.

– Vi gleder oss over engasjementet stiftelsen har for barn og unge, og at de ønsker å samarbeide med våre virksomheter for å nå ut, sier han.

For Gjensidigestiftelsen, som ønsker å formidle trygghet og helse gjennom sine aktiviteter, er målet å gi barna en følelse av lettelse og glede over å kunne feire en vanlig jul og kunne gå inn i et nytt år med friskt mot og bedre selvfølelse. For å sikre at bidraget gis på en riktig måte og har reell nytte for mottakeren, vil stiftelsen samarbeide med Bymisjonens rundt 30 forskjellige virksomheter rundt om i landet som arbeider med barn og barnefamilier.

Siri Nodland Raste og Gjensidigestiftelsen håper å kunne bidra til at 500-1000 barn får oppleve en gledeligere jul enn ellers.

tekst : Ragnhild Hærem Østmo
foto: Gjensidigestiftelsen

SVARSKJEMA «BYMISJON»

Ververens navn: Postadresse:

Jeg ønsker å bli **FAST GIVER** med kr:..... per: måned kvartal halvår år

Jeg vil betale gjennom: avtalegiro tilsendt giro

Ditt kontonummer ved avtalegiro (11 siffer):

Navn:

Adresse:

Postnr.:

Poststed:

Underskrift:

KIDnummer (fylles ut av Kirkens Bymisjon)

Andre beskjeder til Kirkens Bymisjon:

Jeg ønsker ikke bladet "Bymisjon" tilsendt, men vil fortsette å være giver.

Jeg ønsker å få tilsendt informasjon om:

- Kirkens Bymisjon
- Fast givertjeneste - LYSGLIMIT
- Anledningsgaver
- Minnegaver
- Testamentariske gaver
- Annet:

Mottakers kontonummer:
7011 05 18593

Porto
er
betalt

Kirkens Bymisjon

Svarsending 1012
0090 Oslo

Prosjektleder Paul Hjelmervik i Kirkens Bymisjon Rogaland ser frem til at det nye magasinet er på gata i Stavanger og Sandnes.

Lager gatemagasin for Stavanger og Sandnes

Bymisjonssenteret i Stavanger står i spissen for opprettelsen av et gatemagasin som skal selges av rusavhengige og vanskeligstilte. Med seg på laget har de Crux Sandnes, byprestene i Sandnes og trykkeriet Impress.

I hovedstaden har man "Oslo", i Bergen har de "Megafon", i Asker og Bærum "Grip Dagen" og i Kristiansand "Klar". Nå skal Stavanger og Sandnes også få sitt eget gatemagasin som skal fremme engasjement og selvhjelp blant mennesker med rusproblemer og vanskeligstilte. Initiativtakerne har allerede fått støtte fra SR-bank på 500.000 kroner. Det er et godt grunnlag å bygge videre på.

– Det har vært en lang prosess å komme i gang, men nå er vi kommet så langt at en egen uavhengig stiftelse for magasinet er i ferd med å ta form. Redaktørstillingen er utlyst, sier prosjektleder Paul Hjelmervik i Kirkens Bymisjon

Rogaland.

Gatemagasinet skal være et opplysende magasin som gjenspeiler og synliggjør den siden av byen som mange av bladets fremtidige selgere lever i.

– Vi mener at alle mennesker har samme rett til delaktighet og å bli sett i samfunnet. Vi ønsker derfor ved opprettelsen av gatemagasinet å gi mennesker, som av ulike årsaker lever utenfor samfunnet, en mulighet til deltagelse og samfunnsengasjement, sier han.

Religiøst og politisk uavhengig

Stiftelsen som skal drive bladet skal være religiøst og politisk uavhengig, og innholdet i magasinet skal ikke være ladet av religiøse standpunkt eller politiske syn. Stiftelsen og magasinet skal arbeide mot økonomisk og redaksjonell selvstendighet.

– Dette er mål som vi legger stor vekt på og som er styrende for sammensetningen av styret og i ansettelse av redaktør, sier Hjelmervik.

Han ønsker at gatemagasinet skal stå som en stabil aktør for fremming av menneskers rettigheter og for delaktighet i viktige samfunnsaker.

– Det viktigste er at alle har rett til å kunne

arbeide, eller ha et tilbud om sysselsetning. Et gatemagasin imøtekommer dette behovet ved å være fleksible og inkluderende fremfor ekskluderende. De kan styre arbeidsdagen selv etter dagsform og behov, sier han.

Trenger forslag til navn

Bymisjonssenterets rolle vil i første rekke være distributør og kontaktledd mellom redaksjon og selgere.

– Vi har en bred kontakflate opp mot den aktuelle målgruppen for magasinet, og kjenner godt til den situasjonen mange av dem lever i.

Hva skal bladet hete?

– Vi har ennå ikke funnet navn på magasinet, så herved er oppfordringen sendt til Bymisjonsleserne: Kom med forslag, sier han.

Forslagene kan sendes til:

paul.hjelmervik@bymisjon.net

tekst: Kirkens Bymisjon Rogaland
foto: Sunniva Roumimper

Bymisjonkryssord

BYMISJON						ELVE-UTLØP	TRE-SORT	NESTEN BLINK	NONNE-BOLIG	
REIDAR HJER-MANN ER DET	FØRSTE DAG I FASTE-TIDEN	TREFF-STED SNODIG	KJENT OMRÅDE I OSLO	SPANSK ELV FØDE	FISK-EN	ROMER-TALL 500	MEGET LAV TEMPERATUR	TYNT STOFF	OPP-HAVS-MANN	
↳						↓	BØYE	OM-SORG		
RED-SKAP			REISE			EURO-PEERE PERSONER FRA AGDER				↳
FORDRINGS-HAV-ERNE								SPED-BARN		
SMILE	↳	TRINN PÅ TONE-SKALA	GUD-INNE	KJ. TEGN BØR	SÆR, STA			ALFA-BET-NABOER		SKOGS-VEI-ENE
KJENT FRA TV									SENGE-TØY	
INDISK STOR-MANN VOKS				JENTE-NAVN	MÅNE-FASE	STERK DRIKK	HELGEN BILDE	DYP STEMME ENGSLET-TER	↳	
↳		AKVAR-IUM FN							INTER-JEK-SJON	
LYD			VEER			URENE KJ. TEGN NEON				
SKJØD	↳		GERD NILSEN		POSITIV ELEK-TRODE			↳	HANN-KJØNN-ARTIKKEL	↳
3550			GRØNT-OM-RÅDET	↳				BOK-STAV-TEGN		

Kryssordforfatter: Rolf Bangseid.

Klipp ut og send kryssordløsningen til Kirkens Bymisjon, Tollbugt. 3, 0152 Oslo, innen 25. januar.

Navn.....

Adresse:.....

Løsning nr.4-2008										O			H	D	
										R	U	S	T	A	I
G	O	R	M	I	D	T	T	Ø	M	M	E				
A	R	B	E	I	D	G	F	O	Y	N					
E	T	E	R	O	E	O	P	O	D	E	L	D	O		↳
E	T	U	I	B	A	S	A	R	E	N	E	K			
G	U	D	S	H	U	S	E	N	E	K	Ø				
T	U	R	E		T	I	N	E	R	I	E	N	E		
D	L	K	A	T	T	A	R	K	E	N					
E	S	T	I	M	A	T	E	T	E	R	T				
T	K	A	T	Ø	R	E	T	D	E	A	N				
K	J	E	R	E	I	R	R	E	H	I	S	S	E		
	E	N	E	S	T	E	N	E	R	Å	S	K	A	P	

VINNERNE AV KRYSSORDET FÅR EN GLASSENGEL LAGET AV ARBEIDSTAKERNE PÅ LØNN SOM FORTJENT.

Glassengelen er laget av knust glass for å vise at det som tilsynelatende er knust og ødelagt, kan bli til noe vakkert. Samtidig representerer glassengelen også nærheten mellom det sønderknuste og det hellige. Det er kvinner i rusmiljøet i Oslo sentrum som lager og selger englene. Salget av en engel lønner en arbeider i en time. Englene er omtrent fem centimeter høye og kommer pent innpakket i små esker. I esken ligger også et kort signert arbeideren som har laget den.

VI GRATULERER VINNERNE AV OPPGAVEN I FORRIGE NUMMER.

Signe Skinnarland
0670 Oslo

Kirsti Ekker Larsen
2013 Skjetten

Rolf Riise
2380 Brumunddal

B-PostAbonnement

Finner glede i det som er vanskelig

Av og til trenger Sigrun Hansine Finvik å være alene. Da bruker hun pausene på arbeidsmarkedsbedriften Unikum til å skrive små tekster.

– Det er kanskje rart at noe som har vært så problematisk for meg, kan gi meg så stor glede, sier Sigrun Hansine Finvik. Til tross for lese- og skrivevanskene bruker hun ofte pausene på arbeidsmarkedsbedriften Unikum til å skrive dikt og små tekster.

Sigrun har en form for autisme som kalles Asperger syndrom. De fleste som har dette syndromet har vansker med å uttrykke hva de tenker og føler. Sigrun velger å trosse disse vanskene. Hun uttrykker seg både muntlig, skriftlig og med malerpenselen.

– Da jeg først lærte å skrive sånn noenlunde i tenårene, syntes jeg det var en fin måte å uttrykke meg på. Det er som et språk nummer to, sier hun.

Oversettelse av "Let it be", som du kan lese på denne siden, skrev hun en dag problemene tårnet seg opp. Forløsningen kom mens hun hørte på en Beatles-cd på jobben.

– "Let it be" betyr jo direkte oversatt "la det være". Det var så fint å kunne la problemene forsvinne ut i det blå, sier hun.

Et avbrekk fra verden

Til tross for lese- og skrivevanskene, bruker hun ofte pausene på arbeidsmarkedsbedriften Unikum til å skrive ned tekster som surrer rundt i hodet.

– Det er den eneste tiden her som er noenlunde stille og hvor jeg kan være for meg selv. Jeg har behov for å være alene av og til. Og hvis jeg er i det kreative hjørnet, ser jeg ingen grunn til ikke å skrive. Da får jeg et avbrekk fra verden rundt meg, sier hun.

Dessuten er hun glad i å male og tegne. På veggen bak arbeidsplassen på Unikum henger noen av verkene.

– Når jeg er sliten og deprimert, bruker jeg mørke farger. Når jeg er glad, bruker jeg lyse farger. I etterkant kan jeg se hvilket humør jeg har vært i, sier hun.

Samles om å være forskjellige

Sigrun er det man kan kalle en "superbruker" av Kirkens Bymisjons tiltak og virksomheter. I tillegg til det daglige arbeidet på Unikum, er hun fast inventar på malerkursene og hverdagsmessene i Tøyenkirken. Hun deltar på alle sommerens gatedustjenester på Jernbanetorget og dukker ofte opp på arrangementer som Fattigdomshøringen på Youngstorget eller somerturene til Hvasser. I en lang periode var hun også engasjert i kursene på Boligskolen, og når livet blir vanskelig, hender det hun sender en e-post til Kirkens SOS.

– Det jeg liker aller best ved Kirkens Bymisjon er at jeg kan være meg selv uansett hvordan jeg føler meg eller ser ut. Det er ikke noe press om å tilpasse seg. Jeg kan snakke med noen, men jeg kan også få være alene. I Tøyenkirken kommer fattige, rike, studenter, barnefamilier, homofile og transseksuelle – og alle kan samles om én ting, nemlig å være for-

skjellige, sier hun.

Hun får stadig høre at hun er flink til snakke for seg. Derfor tror mange at hun er friskere enn hun er og forlanger for mye av henne. Det oppleves som stressende.

– I Kirkens Bymisjon får jeg lov til å gjøre det jeg er god til og droppe det jeg er dårlig til. Slik burde det være ellers i samfunnet også, sier hun.

tekst og foto: Atle Briseid

Teksten "La det være" ble skrevet på en problematisk dag i Sigruns liv. Beatles-sangen inspirerte henne til å legge fra seg bekymringene.

Vår side

På vår side trykker vi ord og uttrykk fra deltakerne i Kirkens Bymisjons mange tiltak og virksomheter. Denne gangen trykker vi en tekst som Sigrun Hansine Finvik har skrevet. Sigrun har en form for autisme og jobber til daglig på arbeidsmarkedsbedriften Unikum.